

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobce: **M. B.**, státní příslušník Ukrajiny
zastoupen advokátem Mgr. Pavlem Štanglem
sídlem Vinohradská 1233/22, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-60678-28/ZM-2022 z 15. 3. 2023

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se náhrada nákladů řízení nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí.

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovu žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, vydaného za účelem „zaměstnanecká karta“, podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Důvodem byla skutečnost, že žalobce byl

trestním příkazem Okresního soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 63 T 110/2022 z 30. 8. 2022 odsouzen za spáchání trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 písm. zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, k trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 20 měsíců a současně mu byl uložen trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu 20 měsíců. Trestní příkaz nabyl právní moci 14. 9. 2022.

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že jedinou zákonnou podmínkou pro neprodloužení platnosti žalobcovy zaměstnanecké karty je právě pravomocné odsouzení pro úmyslný trestný čin, a ta byla v žalobcově případě splněna. Jeho jednání bylo velice závažné, jelikož řídil vozidlo pod vlivem alkoholu v pásmu střední opilosti a riskoval tak ohrožení života nebo zdraví lidí anebo způsobení značné škody na majetku. Žalobcovo odsouzení přitom nebylo ke dni vydání napadeného rozhodnutí zahlazeno, jak se žalobce patrně domnívá. Žalovaný zdůraznil, že zákon o pobytu cizinců u tohoto typu rozhodnutí nevyžaduje posouzení přiměřenosti dopadů do cizincova života, přesto je s ohledem na mezinárodní závazky ČR a z opatrnosti provedl. Zjistil, že žalobce pobývá na území ČR od listopadu 2020 a žije zde rovněž jeho manželka a dvě nezletilé děti ve věku 12 a 4 roky; všichni jsou občany Ukrajiny. Nepobývají však na stejné adrese, a dokonce ani ve stejném kraji jako žalobce. Ten se dopustil trestného činu již v době jejich pobytu na území, a musel tedy s možnými nepříznivými následky počítat. Žalovaný poukázal též na to, že zamítnutí žalobcovy žádosti nemusí vyústit v jeho opuštění ČR. Žalobce naopak může požádat o udělení dlouhodobého víza za účelem strpění, jehož držiteli jsou již jeho manželka a děti, a s ohledem na současnou situaci na Ukrajině je také získat. Po pominutí důvodů pro udělení dočasné ochrany v ČR se může žalobce i se svou rodinou vrátit do země původu.

II. Argumentace účastníků řízení.

3. Žalobce v žalobě namítl, že žalovaný nedostal požadavkům zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na odůvodnění rozhodnutí a nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalovaný opomenul konkrétní okolnosti žalobcova případu a jeho rozhodnutí chybí potřebná míra individualizace. Žalobce poukázal na judikaturu NSS, z níž vyplývá okruh okolností, které byl žalovaný povinen vzít v úvahu. Žalovaný zejména nezohlednil okolnosti žalobcova odsouzení a neprovedl žádné relevantní zjištění dopadů správního rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, přestože v řízení z moci úřední je tak povinen činit i bez návrhu a přestože žalobce podstatné okolnosti popsal ve svém odvolání. Žalovaný však v tomto směru neučinil žádné kroky, nevyslechl jej ani jeho manželku, nezadal vypracování stanoviska OSPOD atp. Mimo jiné tak nebyl zohledněn nejlepší zájem žalobcových dětí. Přiměřenost dopadů rozhodnutí je zároveň třeba posuzovat ve vztahu k důvodů, pro který nebylo pobytové oprávnění prodlouženo, tedy k žalobcovu deliktnímu jednání. Žalobce zdůraznil, že pobývá na území ČR již tři roky a ve společné domácnosti s ním žije i jeho manželka a dvě děti. Jeho vazby v domovském státě jsou již velmi malé, a navíc v něm současnosti zuří ozbrojený konflikt.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zopakoval nosné argumenty svého rozhodnutí a setrval na jeho správnosti. Ohledně posouzení dopadů rozhodnutí žalovaný zdůraznil, že je plně na žadateli, aby tvrdil rozhodné skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života. Žalobce však neuvedl žádné konkrétní důvody, proč by nemohla jeho děti žít v ČR jeho manželka, nepoukázal na žádné její zdravotní potíže a neuvedl ani žádné jiné konkrétní okolnosti, které by nutně vyžadovaly jeho přítomnost na území (např. jakýkoli fyzický hendikep, nemoci, psychické potíže dětí), nebo okolnosti, které by musely být ověřovány

výslechem či jinými důkazy. Pouhá přítomnost žalobcovy rodiny v ČR nemůže způsobit nepřiměřenost rozhodnutí v případě, kdy byl žalobce odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.

III. Posouzení věci soudem.

5. Soud nejprve shledal, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou. Následně vycházejí ze skutkového a právního stavu, jenž zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí, přezkoumal je na základě podané žaloby v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)], včetně řízení předcházejícího jeho vydání, jakož i z hlediska vad, k nimž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti. Při tom naznal, že žaloba není důvodná.
6. Ve věci soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žádný z účastníků nevyslovil s tímto postupem po poučení soudem nesouhlas. Důvodem pro nařízení jednání nebyla ani potřeba dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek NSS č. j. 9 Afs 8/2008-117 z 29. 1. 2009).
7. Mezi účastníky řízení není sporu o to, že žalobce byl pravomocně odsouzen pro spáchání úmyslného trestného činu a že tak byla splněna podmínka § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců pro neprodloužení platnosti jeho zaměstnanecké karty. Žalovaný na straně 4 svého rozhodnutí podrobně odůvodnil, že k datu jeho vydání neuplynula ještě ani polovina zkušební doby stanovené žalobci trestním příkazem a že žalobcovo odsouzení je nadále evidováno v jeho Rejstříku trestů, takže na žalobce nelze hledět, jako by nebyl odsouzen. Tento závěr žalobce nezpochybňuje.
8. Žalobce se však ohrazuje proti tomu, že z jeho pohledu nebyly dostatečně zjištěny a zhodnoceny individuální okolnosti jeho případu, a to ani ve vztahu k trestnímu deliktu, ani ve vztahu k dopadům rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Tyto okolnosti přitom musejí být při posuzování dopadů rozhodnutí do cizincova života posouzeny ve vzájemné souvislosti.
9. Soud k tomu předepisuje, že na nynější případ nedopadá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, a tedy ani jejího článku 27 odst. 2, neboť žalobce ani nikdo z jeho rodinných příslušníků není oprávněnou osobou ve smyslu článku 3 směrnice. Správní soudy nicméně opakovaně dovodily, že posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o žádosti o pobytové oprávnění do cizincova soukromého a rodinného života není omezeno na případy, u nichž to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví (rozsudek NSS č. j. 6 Azs 398/2020-34 z 1. 12. 2021 a rozhodnutí citovaná v jeho bodě 19). V případech v zákoně výslovně neuvedených – jako je také ten nynější, srov. § 37 odst. 1 písm. a) zákona – tato povinnost zásadně vyplývá z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, přičemž rozsah posouzení se odvíjí především od tvrzení a důkazů předložených cizincem, jenž nemůže důsledky své případné pasivity přenášet na správní orgán (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Azs 144/2020-33 z 23. 7. 2020). Zároveň je třeba podotknout, že rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu nebo o neprodloužení jeho platnosti představuje v obecné rovině daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto se na hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince pro případ

neudělení povolení k pobytu nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení (k tomu srov. rozsudky NSS č. j. 7 As 112/2011-65 z 22. 9. 2011, č. j. 9 As 71/2010 112 z 9. 11. 2011 či č. j. 8 As 68/2012-39 z 6. 8. 2013 a nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 23/11 z 24. 4. 2012).

10. Žalovaný tak byl povinen posoudit dopad rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života v rozsahu jím uplatněných tvrzení, a to s ohledem na závažnost spáchaného deliktu či jiného rizika, které cizinec pro zákonem chráněný veřejný zájem představuje (rozsudek zdejšího soudu č. j. 10 Ca 330/2006-89, č. 1230/2007 Sb. NSS z 20. 2. 2007 nebo rozsudek NSS č. j. 8 As 32/2011-60 z 6. 12. 2011, bod 24).
11. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zohlednil, že žalobce se dopustil trestného činu v nedávné době (21. 8. 2022) a že jeho odsouzení nebylo dosud zahlazeno. Stejně tak přihlédl k tomu, že u žalobce byla zjištěna hladina 1,76 resp. 1,66 promile alkoholu v krvi a nacházel se tak již v pásmu střední opilosti, kdy už je u řidiče narušen psychomotorický stav a jsou přítomny poruchy koordinace, zpomalení tělesných pohybů, snížení zábran, zúžení zorného pole a obzvlášť zmenšení pozornosti která je klíčovým aspektem řízení motorových vozidel. Žalobce tak riskoval ohrožení života nebo zdraví lidí anebo způsobení značné škody na majetku.
12. Pokud jde o žalobcovy osobní a rodinné poměry, žalobce uvedl v průběhu správního řízení (ve vyjádření z 9. 2. 2023, podaném prostřednictvím jeho advokáta) jen to, že na území pobývá tři roky a má zde manželku a dvě děti, které musí živit. Žalobce vůbec nijak nespécifikoval ani své rodinné soužití, ani výdělkové a majetkové poměry, z nichž se dalo dovodit, do jaké míry je na něm jeho rodina citově nebo finančně závislá, a nenavrl ani provedení žádných důkazů. Žalovaný k tomu uvedl, že podle jeho informačního systému pobývá žalobce na odlišné adrese než jeho manželka a děti, a to dokonce v odlišném kraji (žalobce v Praze, jeho rodina v Ústí nad Labem). A dodal, že žalobcova rodina pobývá v ČR na základě poskytnuté dočasné ochrany s platností prozatím do 31. 3. 2024, kterou může získat také žalobce, ať už podle § 3 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, nebo podle § 51 a § 52 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců.
13. Soud má za to, že žalovaný v napadeném rozhodnutím dostal požadavkům § 68 odst. 3 správního řádu na odůvodnění správního rozhodnutí. Jeho úvahy jsou srozumitelné, přezkoumatelné a je z nich zjevné, proč žalovaný rozhodl zvoleným způsobem. Žalobcovými soukromými a rodinnými poměry se zabýval přiměřeně žalobcovým tvrzením, což je v souladu se setrvalou judikaturou správních soudů. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádná konkrétní tvrzení, k nimž by bylo třeba opatřovat důkazy, a ani žádné důkazy nenavrl. Žalovaný přitom nebyl povinen provádět šetření žalobcových poměrů z úřední povinnosti. K vylíčení těchto poměrů dostal žalobce ve správním řízení prostor, a nebyl tak důvod předvolávat jej za tímto účelem k výsledku. Napadené rozhodnutí je podle názoru soudu dostatečně individualizované, a to jak v otázce žalobcova deliktního jednání, tak jeho osobních poměrů. Vytýkaným nedostatkem je naopak silně stižena žaloba. Žalobce opakovaně rozlišuje prvoinstanční a napadené rozhodnutí (str. 2 a 3 žaloby), přestože v této věci rozhodovaly správní orgány jen v jednom stupni, nebo se odkazuje na obsah svého odvolání (str. 3 nahoře), ačkoli žádné odvolání nepodal a s ohledem na jeho nepřipustnost ani nemohl. Žaloba tak do značné míry vůbec nereflexuje okolnosti a vývoj posuzované věci.

14. Popsané závěry žalovaného žalobce v žalobě věcně nezpochybnil. Nevznesl žádné argumenty ani důkazní návrhy proti zjištění, že se svou rodinou nežije ve společné domácnosti, které výrazně oslabuje potenciální dopady rozhodnutí do jeho rodinných poměrů (kromě zcela neurčitého tvrzení, že s nimi ve společné domácnosti žije). Nerozporoval ani tvrzenou možnost získat v ČR – stejně jako jeho rodina – dočasnou ochranu, resp. dlouhodobé vízum za účelem strpění. Zároveň neoznačil žádnou konkrétní okolnost, kterou by žalovaný ve svém rozhodnutí opomněl. Žalobcovy výhrady byly toliko obecné povahy, a soud již vyložil, že je neshledal důvodnými. V této souvislosti je třeba připomenout, že obsah, rozsah a kvalita žaloby předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Soud není povinen, ale ani oprávněn domýšlet argumenty za žalobce nebo z vlastní iniciativy vyhledávat podporu pro jeho argumentaci ve správním spisu. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli žalobcova advokáta (namátkou rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 4 As 3/2008-78 z 24. 8. 2010 nebo rozsudek téhož soudu č. j. 9 Afs 35/2012-42 z 18. 7. 2013).
15. Při hodnocení dopadů napadeného rozhodnutí do žalobcova života je stěžejní, že žalobci byla zamítnuta žádost o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty, nikoli zrušen pobyt nebo uloženo správní vyhoštění; že žalobce pobýval v ČR pouze necelé tři roky, tedy ani jednu desetinu svého dosavadního života; že žalobce popsal své soukromé a rodinné poměry jen krajně neurčitě a nijak konkrétně nezpochybnil zjištění žalovaného, že žije na odlišné adrese než zbytek jeho rodiny; že má žalobce jiné konkrétní možnosti dočasné legalizace svého pobytu v ČR; že žalobcovo odsouzení pro úmyslný trestný čin dosud nebylo zahrazeno. Při zohlednění všech těchto okolností soud přisvědčuje žalovanému, že dopady napadeného rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života nejsou nepřiměřené, a to ani s vyhlídkou na to, že po pominutí důvodů pro dočasnou ochranu (o němž soud nepochybuje) se žalobce bude muset se svou rodinou vrátit do země původu.

IV. Závěr a náklady řízení.

16. Žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, a byla tak splněna jediná podmínka stanovená zákonem o pobytu cizinců pro zamítnutí jeho žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty. Dopady tohoto rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života, jak jej žalobce v průběhu správního řízení vyličil, přitom nebyly nepřiměřené okolnostem jeho deliktního jednání. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je sice poměrně strohé, ale přezkoumatelné, a především odpovídá míře určitosti žalobcových tvrzení uplatněných v průběhu správního řízení. Jelikož soud nepřisvědčil žádnému z žalobních bodů, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
17. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. června 2023

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu